Μαζί φτιάχνουμε την κοινωνία

Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή
Γ΄ Γυμνασίου

Γνώση και πολιτισμός
Αποστολές για την τάξη

Ένα γεγονός, πολλές συνέπειες

Η σύγχρονη πραγματικότητα είναι σύνθετη και παγκόσμια.

Η καταστροφή ενός δάσους μπορεί να επηρεάσει το κλίμα, την οικονομία και τη ζωή ανθρώπων μακριά από αυτό.

Ποιοι χρειάζεται να συνεργαστούν για να αντιμετωπίσουν ένα τέτοιο πρόβλημα;

Διεπιστημονικότητα και διαθεματικότητα

Διεπιστημονικότητα

Οι επιστήμες συνεργάζονται για να κατανοήσουν ένα πρόβλημα και να προτείνουν λύσεις.

Διαθεματική προσέγγιση

Συνδυάζουμε γνώσεις από διαφορετικά μαθήματα και καλλιεργούμε την κρίση μας.

Το περιβάλλον αφορά τις φυσικές και τις κοινωνικές επιστήμες.

Η επιστημονική ομάδα του μαθήματος

Κοινωνιολογία
Πώς οργανώνονται οι κοινωνικές σχέσεις;

Δίκαιο
Ποιοι νόμοι οργανώνουν τη ζωή μας;

Πολιτική Επιστήμη
Πώς λειτουργεί η Πολιτεία;

Ευρωπαϊκές Σπουδές
Πώς οργανώνεται η Ευρωπαϊκή Ένωση;

Διεθνές Δίκαιο
Πώς συνδέονται κράτη και διεθνείς οργανισμοί;

Γνώση και υπεύθυνη συμμετοχή

Ο ενημερωμένος πολίτης συνδυάζει γνώσεις και εξετάζει τα στοιχεία.

Γνωρίζει ποιοι φορείς είναι αρμόδιοι.
Αναζητά τρόπους ενημέρωσης και παρέμβασης.
Συμμετέχει σε συζητήσεις και συλλογικές δράσεις.

Αργότερα, ως ψηφοφόρος, αξιολογεί και τις θέσεις των υποψηφίων.

Ντετέκτιβ πηγών και δεδομένων

Πριν βγάλουμε συμπέρασμα, ελέγχουμε:

Ποια είναι η πηγή;
Ποια είναι η χρονολογία;
Τι μετρά κάθε αριθμός και με ποια μονάδα;
Ποιες περιοχές ή χώρες συγκρίνονται;

Οι πίνακες του βιβλίου συνδέουν εισόδημα, υγεία, εκπαίδευση και αναπτυξιακή βοήθεια. Αναφέρουν πηγές του 2004.

Άτομο: «φύσει κοινωνικό ον»

Οι άνθρωποι ζουν κοινωνικά.

Κοινωνικότητα είναι η ανάγκη μας να ζούμε μαζί με άλλους ανθρώπους.

Μέσα στην κοινωνική συμβίωση αναπτύσσουμε σχέσεις και δημιουργούμε πολιτισμό.

Κοινά στοιχεία και μοναδική προσωπικότητα

Με όλους τους ανθρώπους
Ανάγκη επικοινωνίας, συμμετοχής και δημιουργίας.

Με ορισμένους ανθρώπους
Γλώσσα, θρησκεία, αξίες και πολιτισμικά στοιχεία.

Μόνο δικά μας
Η μοναδική προσωπικότητα, τα ενδιαφέροντα και οι επιλογές μας.

Συλλογική ζωή ανθρώπων και ζώων

Άνθρωποι

Κοινωνίες που αλλάζουν στον χώρο και στον χρόνο.

Λογική, συναισθήματα και συνεργασία.

Τεχνολογία και δημιουργία τεχνητού περιβάλλοντος.

Ζώα

Αγέλες, σμήνη και κυψέλες.

Το βιβλίο δίνει έμφαση στο ένστικτο και στη σχέση με το φυσικό περιβάλλον.

Παράδειγμα κατασκευής: η φωλιά.

Τι είναι κοινωνία;

Ένα σχετικά **μεγάλο και οργανωμένο σύνολο ανθρώπων** που έχει διάρκεια στον χρόνο και διακρίνεται με βάση τον πολιτισμό του.

Είναι ένα οργανωμένο σύνολο ατόμων και όχι ένα απλό άθροισμα, εφόσον μέσα από τις **οργανωμένες σχέσεις** τους οι άνθρωποι δημιουργούν τον πολιτισμό τους.

Είναι σχετικά αυτόνομη, εφόσον έχει **ένα δικό της πολιτισμό** αλλά και **συγχρόνως δέχεται επιδράσεις** από τις άλλες κοινωνίες

Σημασία έχουν οι οργανωμένες σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων.

Πολιτισμός: κάτι περισσότερο από την τέχνη

ο πολιτισμός, εκτός από τη γλώσσα, τη θρησκεία, τις τέχνες, τα γράμματα και α τεχνολογικά επιτεύγματα, περιλαμβάνει τις καθημερινές συνήθειες και υμπεριφορές των ανθρώπων, τους τρόπους που ζουν, εργάζονται, υμπεριφέρονται και ψυχαγωγούνται.

Υλικός πολιτισμός

Τεχνολογία
Τρόποι παραγωγής
Κατασκευές και αντικείμενα
Υλικές πλευρές της τέχνης

Πνευματικός πολιτισμός

Γλώσσα και αξίες
Νόμοι και θρησκεία
Επιστήμες και γράμματα

Πολιτισμός είναι και το πώς ζούμε, εργαζόμαστε και ψυχαγωγούμαστε.

Πολλοί πολιτισμοί στην ίδια κοινωνία

Μια κοινωνία περιλαμβάνει διαφορετικές πολιτισμικές ομάδες και εμπειρίες.

Η γλώσσα, οι συνήθειες, η μουσική και οι παραδόσεις συνυπάρχουν και αλληλεπιδρούν.

Ποια παραδείγματα πολιτισμικής συνύπαρξης βλέπουμε στην καθημερινή ζωή;

Η κοινωνία είναι σχετικά αυτόνομη

Έχει τον δικό της πολιτισμό και τρόπο οργάνωσης.

Δέχεται επιδράσεις από άλλες κοινωνίες και αλλάζει με τον χρόνο.

Παράδειγμα: ακούμε μουσική από άλλες χώρες και ταυτόχρονα διατηρούμε τοπικές μουσικές παραδόσεις.

Πώς οργανώνεται και λειτουργεί η κοινωνία;

Κάθε κοινωνία, σε κάθε συγκεκριμένη ιστορική περίοδο, έχει ένα δικό της τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας. Αποτελείται από επιμέρους κοινωνικές ομάδες και κοινωνικές τάξεις, οργανώνεται με βάση συγκεκριμένους κοινωνικούς κανόνες και θεσμούς.

Κοινωνικές ομάδες και κοινωνικές τάξεις

Κανόνες και θεσμοί, όπως η οικογένεια και το σχολείο

Μεταφορά του πολιτισμού στα νέα μέλη και έλεγχος της τήρησης των κανόνων

Αναζήτηση λύσεων για τα κοινωνικά προβλήματα

1.3 Ατομική και κοινωνική συμπεριφορά

Ατομικά χαρακτηριστικά

Βιολογικά και ψυχολογικά στοιχεία που διακρίνουν κάθε άνθρωπο.

Κοινωνικά-πολιτισμικά χαρακτηριστικά

Γλώσσα, κανόνες, αξίες και άλλα στοιχεία πολιτισμού που μαθαίνουμε στην κοινωνία.

Οι σχέσεις ατόμου και κοινωνίας είναι σχέσεις αλληλεπίδρασης ανάμεσα στα ατομικά, μοναδικά χαρακτηριστικά που διαθέτουν οι άνθρωποι (βιολογικά και ψυχολογικά) και στα κοινωνικά χαρακτηριστικά που τους μεταβιβάζει η κοινωνία.

Η συμπεριφορά διαμορφώνεται μέσα από την αλληλεπίδρασή τους.

Γιατί δεν συμπεριφερόμαστε όλοι το ίδιο;

Κάθε άνθρωπος έχει μοναδικά χαρακτηριστικά και διαφορετικές εμπειρίες.

Ακόμη και παιδιά που μεγαλώνουν στην ίδια οικογένεια δεν έχουν ίδια προσωπικότητα και συμπεριφορά.

Δύο συμμαθητές ζουν την ίδια σχολική εμπειρία. Μπορεί να την αντιλαμβάνονται και να αντιδρούν διαφορετικά;

Το άτομο και η κοινωνία επηρεάζουν το ένα το άλλο

Η κοινωνία επηρεάζει τη γλώσσα, τις ιδέες, τις συνήθειες και τη συμπεριφορά μας.

Οι άνθρωποι επηρεάζουν την κοινωνία με τις επιλογές, τις δράσεις και τις δημιουργίες τους.

Παράδειγμα: μαθαίνουμε στο σχολείο τη συνεργασία και οργανώνουμε μια δράση που βελτιώνει τη σχολική ζωή.

Τρεις ιδέες για να θυμόμαστε

Συνδυάζουμε γνώσεις για να κατανοούμε σύνθετα προβλήματα.

Ζούμε μαζί με άλλους και διατηρούμε τη μοναδικότητά μας.

Η κοινωνία μάς διαμορφώνει και εμείς συμβάλλουμε στην αλλαγή της.